

“Təsdiq edilmişdir”

Azərbaycan Respublikasının
Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi

Qərar № 19

“14” dekabr 2012-ci il

Sədr

R.Aslanlı

Qiymətli kağızlar bazarında sui-istifadələrin qarşısının alınmasına dair

QAYDALAR

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar “Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə əlavələrin və dəyişikliklərin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun tətbiq edilməsi barədə ”Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 mart 2004-cü il tarixli 44 nömrəli Fərmanının 2.2-ci bəndinə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 05 mart tarixli 70 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi haqqında” Əsasnaməyə uyğun olaraq hazırlanmışdır.

1.2. Bu Qaydalar xidməti məlumatın saxlanmasını, istifadəsini, təqdim edilməsini, açıqlanmasını, insayderlər tərəfindən özünə məxsus qiymətli kağızlar ilə apardığı əməliyyat barədə məlumatın açıqlanmasını və qiymətli kağızlar bazarında sui-istifadələrin qarşısının alınmasına dair tədbirləri müəyyən edir.

1.3. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı və ya digər dövlət orqanları tərəfindən pul, dövlət borc və valyuta tənzimi siyasətinin həyata keçirilməsi məqsədilə aparılan əməliyyatlara şamil edilmir.

1.4. Bu Qaydalarda istifadə olunan əsas anlayışlar:

1.4.1 qiymətli kağızlar bazarında sui-istifadə - xidməti məlumatdan istifadə etməklə əqdlərin bağlanması və qiymətli kağızlar bazarında qiymətlərlə manipulyasiyaların həyata keçirilməsidir;

1.4.2. İnsayderlərə aşağıdakı şəxslər aid edilir:

1.4.2.1. emitentin direktorlar (müşahidə) şurasının (bu orqanlar olduqda) və icra orqanlarının üzvləri;

1.4.2.2. emitentin fəaliyyətinə nəzarət edən şəxslər;

1.4.2.3. xidməti məlumatı tutduğu vəzifəyə, müqaviləyə, yaxud emitent və ya digər insayder tərəfindən müvafiq hüququn verilməsi nəticəsində əldə etmək imkanı olan şəxslər;

1.4.2.4. emitentin nizamnamə kapitalının on faizindən artıq hissəsinə malik olan şəxslər;

1.4.2.5. son altı ay ərzində bu Qaydaların 1.4.2.1-1.4.2.4-cü bəndlərinin təsiri altına düşən şəxslər.

2. Xidməti məlumatın təqdim edilməsi və açıqlanması

2.1. Xidməti vəzifələrin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar xidməti məlumatın açıqlanması halları istisna olmaqla, digər şəxslərə həmin məlumatın təqdim edilməsinə yol verilmir.

2.2. Qiymətli kağızları kütləvi təklif üsulu ilə yerləşdirilən emitent (bundan sonra - emitent), yaxud dolayı yolla onun adından çıxış edən şəxs tərəfindən xidməti məlumat digər şəxsə təqdim edildikdə, emitent həmin məlumatın öz internet səhifəsində (olduqda) və fond birjası fəaliyyətini həyata keçirən şəxsin (bundan sonra – fond birjası) internet səhifəsində açıqlanmasını təmin edir. Həmin

məlumatda dəyişikliklər baş verdikdə, emitent dərhal bu barədə məlumatın açıqlanmasını təmin edir.

2.3. Fond birjası emitent tərəfindən açıqlanması üçün təqdim edilən məlumatı daxil olan andan dərhal açıqlanmasını təmin edir. Məlumat azı 6 (altı) ay müddətində ictimaiyyət üçün açıq olur.

2.4. Açıqlanan məlumat dəqiq və səlis ifadə olunur. Natamam, qeyri-dəqiq, təhrif edilmiş və iki mənalı məlumatların açıqlanmasına yol verilmir.

2.5. Emitent xidməti məlumatın saxlanması, açıqlanmasına və açıqlanmış məlumatların tamlığına və dürüstlüyunə görə məsuliyyət daşıyır.

2.6. Xidməti məlumat müqavilə əsasında onun qorunmasını təmin etmək öhdəliyi olan digər şəxsə təqdim edildikdə, həmin məlumatın açıqlanması tələb olunmur.

2.7. Emitent xidməti məlumatların saxlanması, açıqlanması və əldə edilməsinə dair daxili qaydaları qəbul edir.

2.8. Qiymətli kağızlar bazarında broker fəaliyyətini həyata keçirən şəxs (bundan sonra – broker) qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, müştəri tərəfindən ona təqdim edilmiş və ya icra prosesində olan sifariş haqqında məlumatları, digər şəxslərə təqdim etməməlidir.

2.9. Broker müştəri tərəfindən ona təqdim edilmiş sifarişdə olan məlumatları öz maraqları üçün istifadə etməməlidir.

3. İnsayder siyahısı

3.1. Emitent xidməti məlumatı əldə etmək imkanına malik olan şəxslər haqqında məlumatları əks etdirən insayder siyahısını tərtib edir.

3.2. İnsayder siyahısında aşağıdakı məlumatlar əks olunur:

3.2.1. xidməti məlumatı əldə etmək imkanına malik olan şəxs haqqında məlumat (fiziki şəxs olduqda - adı, atasının adı, soyadı, hüquqi şəxs olduqda - hüquqi şəxsin tam adı, VÖEN və həmin hüquqi şəxsin adından çıxış edən fiziki şəxsin adı, atasının adı, soyadı);

3.2.2. şəxsin siyahıya daxil edilmə səbəbi;

- 3.2.3. siyahının tərtib edildiyi və yeniləndiyi tarix.
- 3.3. Emitent insayder siyahısını müntəzəm olaraq yeniləməli və QKDK-nın sorğusu əsasında sorğu alınan gündən sonra 1 (bir) iş günü ərzində təqdim edir.
- 3.4. İnsayder siyahısında əks olunan məlumatlarda aşağıdakı dəyişikliklər baş verdikdə, insayder siyahısı dərhal yenilənir:
- 3.4.1. hər hansı bir şəxsin siyahıya daxil edilmə səbəbi dəyişdikdə;
- 3.4.2. siyahıya yeni şəxs daxil edildikdə;
- 3.4.3. siyahıya daxil edilmiş şəxsin xidməti məlumata artıq daxilolma imkanı olmadıqda;
- 3.4.4. siyahıya daxil edilmiş şəxs haqqında məlumatlarda dəyişikliklər baş verdikdə.
- 3.5. Emitent hər hansı bir şəxsi insayder siyahısına daxil etdikdə və ya siyahıdan çıxartdıqda bu barədə həmin şəxsi məlumatlandırır.
- 3.6. Emitent insayder siyahısının 5 (beş) il müddətində saxlanılmasını təmin edir.

4. İnsayder əqdləri haqqında məlumatların açıqlanması

4.1. İnsayder öz hesabına aidiyyatı olduğu emitentin səhmləri ilə və ya baza aktivi həmin səhmlər olan törəmə qiymətli kağızlarla əqd bağladıqda, “İnsayder əqdi haqqında məlumat”ı (Əlavə № 1) əqdin bağlandığı tarixdən etibarən 1 (bir) iş günü ərzində QKDK-ya və həmin emitentə təqdim edir. Emitent məlumatı aldığı gündən sonra 1 (bir) iş günü ərzində bu Qaydaların 2.2-ci bəndində müəyyən olunmuş qaydada açıqlanmasını təmin edir.

5. Qiymətli kağızlar bazarında sui-istifadələrin qarşısının alınmasına dair tədbirlər

5.1. Qiymətli kağızlar bazarında sui-istifadələrin qarşısının alınması məqsədi ilə aşağıdakıların həyata keçirilməsinə yol verilmir:

5.1.1. qiymətli kağızlar bazarında yanlış və ya təhrif olunmuş məlumatın açıqlanmasına;

5.1.2. kütləvi informasiya və ya hər hansı digər vasitələr ilə qiymətli kağızlara dair yanlış və yayındırıcı təsəvvür yaradan və ya yarada biləcək xəbərlərin, şayiələrin və digər məlumatların yayılmasına;

5.1.3. xidməti məlumat əsasında digər şəxslərin qiymətli kağızların alınmasına (satılmasına) və ya alınmasından (satılmasından) imtina edilməsinə təhrik edilməsinə və ya tövsiyələrin verilməsinə;

5.1.4. xidməti məlumatdan istifadə etməklə öz və ya digər şəxslərin hesabına birbaşa və ya dolayı yolla qiymətli kağızların alqı-satqısına və ya belə əqdlərin keçirilməsinə cəhd edilməsinə;

5.1.5. şəxs tərəfindən eyni qiymətli kağızların bir vaxtda alınması və satılması üzrə tapşırıqların verilməsinə;

5.1.6. yanlış təsəvvürün yaradılması məqsədi ilə qiymətli kağızlar üzrə ticarətin süni olan aktivliyinin nümayiş etdirilməsinə;

5.1.7. qiymətli kağızların qiymətinə və ya onlara olan tələb və təklifə dair yanlış və ya aldadıcı məlumatları verən və ya verə bilən əqdlərin bağlanması və ya tapşırıqların verilməsinə;

5.1.8. saxta vasitələrdən istifadə etməklə və ya qiymətli kağızlarla saxtakarlıqla müşayiət olunan əqdlərin bağlanması və ya belə əqdlərin bağlanması üçün tapşırıqların verilməsinə.

5.2. Fond birjası sui-istifadə hallarının aşkar edilməsi və qarşısının alınması üçün daxili qaydaları qəbul edir.

5.3. Qiymətli kağızlarla əqdlərin bağlanması zamanı sui-istifadə halları barədə şübhə olduqda, qiymətli kağızlar bazarının peşəkar iştirakçıları şübhə yaradan

səbəblər göstərilməklə QKDK-ya dərhal məlumat verməlidirlər. Həmin məlumatların digər şəxslərə açıqlanmasına yol verilmir.

5.4. Bu Qaydaların 4.1-ci və 5.3-cü bəndlərində göstərilən məlumatları təqdim edən şəxs qeyri-dürüst məlumatları əks etdirdiyini aşkar etdikdə, o 1 (bir) iş günü ərzində dəqiqləşdirilmiş məlumatı QKDK-ya təqdim edir.

5.5. Qiymətli kağızlar bazarında sui-istifadə halları aşkar edildikdə QKDK aşağıdakı tədbirləri həyata keçirir:

5.5.1. əqdin bağlanması və ya icrasını dayandırır;

5.5.2. əqdin etibarsız hesab edilməsi üçün məhkəmədə iddia qaldırır;

5.5.3. peşəkar fəaliyyət ilə məşğul olmaq üçün verilmiş lisenziyanın fəaliyyətini dayandırır və ya ləğv edilməsi üçün məhkəmədə iddia qaldırır;

5.5.4. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər tədbirlər.

5.6. Sui-istifadə nəticəsində zərər çəkmiş şəxs, sui-istifadəni həyata keçirən şəxsdən ona dəyən maddi zərərin ödənilməsini tələb edə bilər.

“İnsayder əqdləri haqqında məlumat”

1.	Emitentin tam adı	
2.	Əqdi bağlayan fiziki şəxs olduqda - adı, soyadı, atasının adı; hüquqi şəxs olduqda - hüquqi şəxsin tam adı	
3.	Məlumat vəkil edilmiş şəxs tərəfindən təqdim edildikdə - fiziki şəxs olduqda - adı, atasının adı, soyadı; hüquqi şəxs olduqda – hüquqi şəxsin tam adı və onun adından çıxış edən şəxsin adı, atasının adı, soyadı	
4.	Məlumatın təqdim edilməsi səbəbi	
5.	Qiymətli kağızın növü	
6.	Qiymətli kağızların sayı	
7.	Bir qiymətli kağızın qiyməti	
8.	Əqdin məbləği	
9.	Əqdin istiqaməti	
10.	Əqdin bağlanma tarixi və yeri	
11.	Əqdin bağlanmasından sonra şəxsin mülkiyyətində olan həmin emitentin qiymətli kağızlarının sayı və emitentin nizamnamə kapitalında payı (faizlə)	
12.	Məlumatın təqdim edilmə tarixi	

(imza)

(adı, soyadı)